

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
Навчально-науковий інститут стоматології
Кафедра хірургічної стоматології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор закладу вищої освіти
Національного медичного
університету
імені О.О. Богомольця
з науково-педагогічної та
навчальної роботи,
доктор медичних наук, професор
Олег ВЛАСЕНКО

» _____ 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи стоматології та щелепно-лицевої хірургії»

Освітній рівень:	<u>другий (магістерський)</u>
Галузь знань:	<u>22 «Охорона здоров'я»</u>
Спеціальність:	<u>222 «Медицина»</u>
Освітня програма:	<u>Освітньо-професійна програма</u> <u>«Медицина» другого</u> <u>(магістерського) рівня вищої освіти</u> <u>за спеціальністю 222 «Медицина»</u>

2026 - 2027 н. р.

Робоча програма з вибіркової дисципліни «Основи стоматології та щелепно-лицевої хірургії» для студентів 4-го курсу медичного факультету складена відповідно до навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр», галузі знань «Охорона здоров'я» у вищих навчальних закладах МОЗ України за спеціальністю «Медицина».

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Маланчук В.О., д.мед.н, професор, член-кор. НАМН України – завідувач кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії НМУ імені О.О. Богомольця

Воловар О.С., д.мед.н., професор – професор кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії НМУ імені О.О. Богомольця

Обговорено та затверджено на методичній комісії кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої «22» червня 2023 р., протокол № 13

Обговорено та затверджено на цикловій методичній комісії стоматологічних дисциплін «22» червня 2023 р., протокол № 10

Обговорено та затверджено Вченою радою стоматологічного факультету «08» червня 2023 р., протокол № 10

Завідувач кафедри
член-кореспондент НАМН України,
д.мед.н, професор

В.О.Маланчук

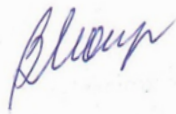
Перезатверджено:

В.О. на 2024/2025 н.р.

(підпис) проф. Астапенко О.О. «31» 08. 2024 р. протокол №1

на 2025/2026 н.р.

(підпис) проф. Маланчук В.О. «29». 08. 2025р. протокол №1

на 2026/2027 н.р.

(підпис) проф. Астапенко О.О. «28» 08. 2026 р. протокол №1

ВСТУП

Робоча програма з вибіркової дисципліни «Основи стоматології та щелепно-лицевої хірургії» для студентів 4-го курсу медичного факультету складена відповідно до навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр», галузі знань «Охорона здоров'я» у вищих навчальних закладах МОЗ України за спеціальністю «Медицина».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є зміст, організаційні принципи, сучасні методи діагностики та лікування, які застосовуються в хірургічній, стоматології; анатомо-клініко-топографічна характеристика щелепно-лицевої ділянки та її особливості; особливості обстеження стоматологічного хворого; основи організації стоматологічної допомоги населенню; основні захворювання щелепно-лицевої ділянки, зубів, їх вплив на стан організму пацієнта; поняття про одонтогенні захворювання; профілактика стоматологічних захворювань; володіння на симуляційних фантомах маніпуляціями консервативного та хірургічного стоматологічного лікування для їх подальшого правильного застосування в клінічній практиці.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 - «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Нормативна
Модулів – 1	Спеціальність: 222 - «Медицина»	Рік підготовки
Змістових модулів - 1		4-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр
		7-й, 8-й
		Лекції
Тижневих годин денної форми навчання: аудиторних – 30 самостійної роботи студента – 60	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «Магістр»	0 год.
		Практичні, семінарські
		30 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		60 год.
		Індивідуальні завдання:
		0 год.
		Вид контролю:
	Диференційований залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Сформувати поняття про зміст, організаційні принципи стоматологічної допомоги населенню країни, методи діагностики та лікування, які застосовуються в хірургічній, стоматології.

Анатомо-клініко-топографічна характеристика щелепно-лицевої ділянки та її особливості; особливості обстеження стоматологічного хворого; основи організації стоматологічної допомоги населенню; основні захворювання щелепно-лицевої ділянки, зубів, їх вплив на стан організму пацієнта.

Оволодіти на симуляційних фантомах стоматологічними маніпуляціями для подальшого правильного їх застосування в клінічній практиці хірургічної стоматології.

Завдання

- вивчити анатомо-топографічну характеристику щелепно-лицевої ділянки; будову зубо-щелепної системи з урахуванням вікових особливостей її розвитку; функціональну анатомію та біомеханіку зубощелепного апарату людини; анатомічну будову постійних зубів;
- знати основні прояви найбільш поширених стоматологічних захворювань; їх вплив на стан загального здоров'я людини;
- знати організацію роботи відділень стоматологічної поліклініки, стоматологічного кабінету, щелепно-лицевого стаціонару; вивчити їх обладнання і основний стоматологічний інструментарій;
- знати принципи асептики й антисептики в клініці хірургічної стоматології; засоби індивідуального захисту при виконанні стоматологічних маніпуляцій; поняття про внутрішньогоспітальну інфекцію;
- знати принципи надання невідкладної допомоги на стоматологічному прийомі;
- ознайомитись з медичною документацією стоматологічного хворого та правилами її заповнення;
- опанувати морально-деонтологічні та етичні принципи медичного фахівця та принципи фахової субординації у клініці хірургічної стоматології;
- опанувати техніки проведення знеболення в стоматології та щелепно-лицевій хірургії, вивчення стоматологічного інструментарію;
- знати техніку видалення зубів, інструментарій для видалення зубів;
- опанувати анатомо-клініко-топографічну характеристику щелепно-лицевої ділянки та її особливості, а також особливості обстеження стоматологічного хворого; основи організації стоматологічної допомоги населенню; основні захворювання щелепно-лицевої ділянки, зубів, їх вплив на стан організму пацієнта; поняття про одонтогенні захворювання; профілактику стоматологічних захворювань;
- знати клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування запальних процесів щелепно-лицевої ділянки (пульпіти та періодонтити зубів, гінгівіти, періостит та остеомієліт щелеп, абсцеси, флегмони, лімфаденіти, фурункул, карбункул, одонтогенний гайморит, медіастеніт, тромбоз печеристого синусу, абсцес мозку тощо);
- знати клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування доброякісних, злоякісних новоутворень щелепно-лицевої ділянки та клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування при пошкодженнях м'яких і твердих тканин щелепно-лицевої ділянки;
- знати принципи відновно-реконструктивної хірургії щелепно-лицевої ділянки; основи черепно-щелепно-лицевої пластичної хірургії.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- основні етапи розвитку стоматології, роль обличчя, щелеп та зубів у житті людини;
- ембріональний розвиток обличчя та щелеп; ріст та формування щелепних кісток у віковому аспекті; концепції росту та розвитку обличчя, теорії контролю росту;
- етапи розвитку зубо-щелепного апарата у внутрішньутробному періоді;
- етапи розвитку зубо-щелепного апарата у постнатальному періоді;
- особливості розвитку жувальних м'язів та мимічної мускулатури у дітей;
- анатомічну і топографічну будову щелепно-лицевої ділянки;
- функціональну анатомію та біомеханіку зубо-щелепного апарата;
- анатомічну будову постійних зубів;
- основні принципи організації стоматологічної допомоги;
- обладнання стоматологічного кабінету та техніку безпеки при роботі з ним;
- стоматологічний інструментарій, що застосовується в хірургічній стоматології;
- ергономіку роботи лікаря-стоматолога;
- принципи асептики й антисептики в клініці хірургічної стоматології, застосування засобів індивідуального захисту при виконанні стоматологічних маніпуляцій;
- основні прояви стоматологічних та одонтогенних захворювань щелепно-лицевої ділянки, механізми їх впливу на стан організму;
- основні патологічні процеси в стоматології (запалення, пухлинний ріст, травма, деформація, дефект, атрофія, гіпертрофія);
- поняття про амбулаторні та стаціонарні операції на щелепно-лицевій ділянці;
- поняття про невідкладні стани та принципи надання медичної допомоги;
- основні та додаткові методи обстеження стоматологічного пацієнта (анамнез, об'єктивне обстеження, рентгенологічна діагностика, вивчення діагностичних моделей та ін.);
- стандарти проведення фотометрії;
- базові поняття про цифрові протоколи в стоматології;
- місцеве знеболення тканин щелепно-лицевої ділянки, інструментарій для його виконання;
- інструментарій для видалення зубів, методику видалення зубів;
- анатомо-клініко-топографічну характеристику щелепно-лицевої ділянки та її особливості, а також особливості обстеження стоматологічного хворого; основи організації стоматологічної допомоги населенню; основні захворювання щелепно-лицевої ділянки, зубів, їх вплив на стан організму пацієнта; поняття про одонтогенні захворювання; профілактику стоматологічних захворювань;
- знати клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування запальних процесів щелепно-лицевої ділянки (пульпіти та періодонтити зубів, гінгівіти, періостит та остеомієліт щелеп, абсцеси, флегмони, лімфаденіти, фурункул, карбункул, одонтогенний гайморит, медіастеніт, тромбоз печеристого синусу, абсцес мозку тощо);
- знати клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування доброякісних, злоякісних новоутворень щелепно-лицевої ділянки та клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування при пошкодженнях м'яких і твердих тканин щелепно-лицевої ділянки;
- знати принципи відновно-реконструктивної хірургії щелепно-лицевої ділянки; основи черепно-щелепно-лицевої пластичної хірургії.

вміти:

- організувати робоче місце лікаря-стоматолога з урахуванням вимог ергономіки, правил асептики і антисептики, дотримання техніки безпеки;

- дотримуватись принципів асептики та антисептики в клініці хірургічної стоматології, застосовувати засоби індивідуального захисту при виконанні стоматологічних маніпуляцій;
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця і принципами фахової субординації та загальнолюдської етики на стоматологічному прийомі;
- вибрати інструменти для стоматологічних маніпуляцій, амбулаторних операцій;
- демонструвати на симуляційних фантомах роботу з основним стоматологічним інструментарієм, матеріалами та стоматологічним обладнанням при виконанні стоматологічних маніпуляцій;
- виконувати на симуляційних фантомах ізоляцію робочого поля з метою якісного лікування стоматологічних захворювань;
- виконувати на симуляційних фантомах різні види місцевого знеболення тканин щелепно-лицевої ділянки;
- видаляти зуби різних груп на симуляційному фантомі;
- надавати невідкладну допомогу в умовах стоматологічного кабінету (клініки),
- скласти план загального та місцевого обстеження стоматологічного пацієнта та пацієнта з травматичними пошкодженнями, онкологічними процесами, вродженими та набутими вадами щелепно-лицевої ділянки;
- призначити загальне лікування запальних процесів щелепно-лицевої ділянки;
- призначити загальне лікування при травматичних пошкодженнях щелепно-лицевої ділянки;
- призначити комплексне лікування онкологічних процесів щелепно-лицевої ділянки;
- обстежити пацієнта з вродженими та набутими вадами щелепно-лицевої ділянки;
- діагностувати вади черепно- щелепно-лицевої ділянки;
- спрямувати пацієнта з вадами черепно- щелепно-лицевої ділянки на подальше обстеження, лікування.

2. Програма навчальної дисципліни

ВИБІРКОВА ДИСЦИПЛІНА. «Основи стоматології та щелепно-лицевої хірургії».

Тема 1. Анатомо-клініко-топографічна характеристика щелепно-лицевої ділянки та її особливості. Особливості обстеження стоматологічного хворого.

Основи організації стоматологічної допомоги населенню.

Основні захворювання щелепно-лицевої ділянки, зубів, їх вплив на стан організму пацієнта. Поняття про одонтогенні захворювання. Профілактика стоматологічних захворювань.

Тема 2. Знеболення в стоматології та щелепно-лицевій хірургії, стоматологічний інструментарій. Видалення зубів, інструментарій для видалення зубів.

Тема 3. Запальні процеси щелепно-лицевої ділянки (пульпіти та періодонтити зубів, гінгівіти, періостит та остеомієліт щелеп, абсцеси, флегмони, лімфаденіти, фурункул, карбункул, одонтогенний гайморит, медіастеніт, тромбоз печеристого синусу, абсцес мозку тощо).

Тема 4. Доброякісні, злоякісні новоутворення щелепно-лицевої ділянки.

Пошкодження м'яких, твердих тканин щелепно-лицевої ділянки.

Тема 5. Відновно-реконструктивна хірургія щелепно-лицевої ділянки.

Основи черепно-щелепно-лицевої пластичної хірургії.

Диференційований залік.

3. Структура навчальної дисципліни

Назва змістового модулю	Кількість годин					
	денна форма					
	усьо- го	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	ср
<u>ВИБІРКОВА ДИСЦИПЛІНА.</u> «Основи стоматології та щелепно-лицевої хірургії»						
Тема 1. Анатомо-клініко-топографічна характеристика щелепно-лицевої ділянки та її особливості. Особливості обстеження стоматологічного хворого. Основи організації стоматологічної допомоги населенню. Основні захворювання щелепно-лицевої ділянки, зубів, їх вплив на стан організму пацієнта. Поняття про одонтогенні захворювання. Профілактика стоматологічних захворювань.			6			12
Тема 2. Знеболення в стоматології та щелепно-лицевій хірургії, стоматологічний інструментарій. Видалення зубів, інструментарій для видалення зубів.			6			12
Тема 3. Запальні процеси щелепно-лицевої ділянки (пульпіти та періодонтити зубів, гінгівіти, періостит та остеомієліт щелеп, абсцеси, флегмони, лімфаденіти, фурункул, карбункул, одонтогенний гайморит, медіастеніт, тромбоз печеристого синусу, абсцес мозку тощо).			6			12
Тема 4. Доброякісні, злоякісні новоутворення щелепно-лицевої ділянки Пошкодження м'яких, твердих тканин щелепно-лицевої ділянки.			6			12
Тема 5. Відновно-реконструктивна хірургія щелепно-лицевої ділянки. Основи черепно-щелепно-лицевої пластичної хірургії. Диференційований залік.			6			12
Разом годин:			30			60

5. Теми лекцій

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи стоматології та щелепно-лицевої хірургії» на 4-му курсі не передбачає проведення лекцій.

6. Теми семінарських занять

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи стоматології та щелепно-лицевої хірургії» на 4-му курсі не передбачає проведення семінарських занять.

7. Теми практичних занять

№ п/п	Тема заняття	Години
1.	Анатомо-клініко-топографічна характеристика щелепно-лицевої ділянки та її особливості. Особливості обстеження стоматологічного хворого. Основи організації стоматологічної допомоги населенню. Основні захворювання щелепно-лицевої ділянки, зубів, їх вплив на стан організму пацієнта. Поняття про одонтогенні захворювання. Профілактика стоматологічних захворювань.	6
2.	Знеболення в стоматології та щелепно-лицевій хірургії, стоматологічний інструментарій. Видалення зубів, інструментарій для видалення зубів.	6
3.	Запальні процеси щелепно-лицевої ділянки (пульпіти та періодонтити зубів, гінгівіти, періостит та остеомієліт щелеп, абсцеси, флегмони, лімфаденіти, фурункул, карбункул, одонтогенний гайморит, медіастеніт, тромбоз печеристого синусу, абсцес мозку тощо).	6
4.	Доброякісні, злоякісні новоутворення щелепно-лицевої ділянки. Пошкодження м'яких, твердих тканин щелепно-лицевої ділянки.	6
5.	Відновно-реконструктивна хірургія щелепно-лицевої ділянки. Основи черепно-щелепно-лицевої пластичної хірургії. Диференційований залік.	6
Разом годин:		30

8. Теми лабораторних занять

Робоча програма з навчальної дисципліни «Основи стоматології та щелепно-лицевої хірургії» на 4-му курсі не передбачає проведення лабораторних занять.

9. Самостійна робота

№ з/п	ТЕМА	Кількість годин	Вид контролю
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок: теми 1-5	10	Поточний контроль на практичних заняттях
2.	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять: теми 1-5		

2.1	Біологічна та соціальна роль обличчя в житті людини, ідентифікація та оцінка людини. Зубо-щелепна система, етапи її розвитку, будова, функції.	6	Поточний контроль на практичних заняттях. Диференційований залік
2.2	Організація роботи стоматологічних відділень (хірургічного, терапевтичного, ортопедичного, дитячого) поліклініки, відділення щелепно-лицевої хірургії, травм пункту щелепно-лицевої хірургії.	6	
2.3	Зв'язок стану зубо-щелепної системи і загального стану здоров'я людини.	6	
2.4	Топографія трійчастого, лицевого, нерва.	6	
2.5	Патофізіологія клінічного перебігу одонтогенних запальних процесів і пухлинних процесів щелепно-лицевої ділянки.	6	
2.6	Інтенсивна терапія, серцево-легенева реанімація в стоматології та в щелепно-лицевій хірургії.	6	
3.	Реферати:		Диференційований залік
3.1	1. Зміст спеціальності «Стоматологія», основні етапи її розвитку і становлення. Роль в житті людини, суспільства та медицини.	5	
3.2	2. Топографія сонної артерії, зупинка кровотечі при пошкодженні гілок зовнішньої сонної артерії.	5	
4.	Підготовка до диференційованого заліку	4	Диференційований залік
ВСЬОГО годин		60	

10. Індивідуальні завдання

Видами індивідуальної науково-дослідницької роботи студентів (ІДРС) є підготовка доповідей та презентацій відповідно до тематичного плану модулю, а також участь у роботі наукового студентського гуртка.

11. Методи навчання

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є: а) практичні заняття; б) самостійна робота студентів (СРС).

Практичні заняття за методикою їх організації є фантомними та передбачають:

- обговорення теми заняття з використанням наочних посібників і муляжів, стоматологічного обладнання та інструментарію;
- відпрацювання студентами стоматологічних маніпуляцій під час заняття на стимуляційних фантомах
- вирішення ситуаційних задач, що мають клінічне спрямування, а також вирішення тестових ситуаційних задач (формату А).

Організація навчального процесу здійснюється за Європейською кредитно-трансферною системою.

Програма навчальної дисципліни «Основи стоматології та щелепно-лицевої хірургії» для студентів 4-го курсу медичного факультету структурована на 1 модуль.

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях у

відповідності з конкретними цілями. Рекомендується застосовувати такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: тести, розв'язування ситуаційних задач, усне опитування, контроль виконання стоматологічних маніпуляцій на симуляційному фантомі, ін.

По закінченню вивчення дисципліни ««Основи стоматології та щелепно-лицевої хірургії» складає **Диференційний залік**. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою як сума балів, отриманих протягом поточного контролю та диференційного заліку.

12. Методи контролю

Форми та критерії контролю успішності студентів, система оцінювання визначаються відповідно до вимог Інструкції про систему оцінювання навчальної діяльності студентів по кредитно - модульній системі організації навчального процесу, затвердженій МОЗ України (листи МОЗ України від 16.06.2005р. № 08.01-22/1258, від 21.01.2008 № 08.01-22/65).

Оцінка за дисципліну визначається як сума балів поточної навчальної діяльності та оцінки, отриманої на Диференційному заліку, які виставляються при оцінюванні практичних навичок і теоретичних знань відповідно до вимог, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів ECTS, що присвоюється студентам по завершенні вивчення дисципліни – 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 80 балів (40%), за результатами складання іспиту – 120 балів (60%).

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей кожної теми. При оцінюванні навчальної діяльності студентів використовують стандартизовані методи контролю: тестування, структуровані письмові роботи, структурований за алгоритмом контроль практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

При засвоєнні кожної теми модуля за поточну навчальну діяльність студенту виставляється оцінки за чотирибальною традиційною шкалою, які потім конвертуються у бали ECTS залежно від кількості тем у модулі.

Максимальна кількість, яку може набрати студент на практичних заняттях з дисципліни, дорівнює 80 балів. Вона вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «відмінно (5)», на кількість тем з додаванням балів за індивідуальну самостійну роботу.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні тем практичних занять модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «задовільно (3)», на кількість тем і становить 50.

Оцінювання індивідуальної (ІДРС) та самостійної роботи студентів (СРС)

Кількість балів за різні види індивідуальної роботи студентів (ІДРС) залежить від її обсягу і значимості; ці бали додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність, але загальна максимальна сума балів, нарахованих протягом вивчення модуля за поточну та індивідуальну навчальну діяльність не має перевищувати 80 балів.

Оцінювання здійснюється під час поточного контролю на аудиторному занятті.

Виконання самостійної роботи студентів (СРС), яка передбачена в тематичних планах у вигляді тем для самостійного вивчення, контролюється при допуску до іспиту.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Нарахування балів за поточну навчальну діяльність

Номер модуля, кількість навчальних годин/кредитів ECTS	Кількість змістових модулів	Кількість практичних занять (тем)	Конвертація у бали традиційних оцінок					Максимальна/мінімальна кількість балів
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання як виду СРС	
			«5»	«4»	«3»	«2»		
Модулі 1, 90 навчальних годин, 3 кредити	1	5	36	30	24	0	20	120

14. Методичне забезпечення

Методичні розробки до практичних занять для викладачів та студентів, складені співробітниками кафедр хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії НМУ імені О.О.Богомольця відповідно до робочої програми дисципліни «Основи стоматології та щелепно-лицевої хірургії».

Перелік контрольних запитань для проведення іспиту з вибіркової дисципліни. «Основи стоматології та щелепно-лицевої хірургії»

Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії

1. Організація хірургічної стоматологічної допомоги населенню України в амбулаторних і стаціонарних умовах.
2. Етапи розвитку хірургічної стоматології в Україні. Внесок вітчизняних вчених.
3. Основи організації стоматологічної допомоги населенню.
4. Асептика та антисептика під час операцій на щелепно-лицевій ділянці (ЩЛД) в умовах поліклініки та стаціонару.
5. Асептичні та антисептичні аспекти профілактики СНІДу та вірусного гепатиту в поліклінічній та стаціонарній практиці хірурга-стоматолога.
6. Способи підготовки рук хірурга-стоматолога до операції в амбулаторних умовах і стаціонарі.
7. Імунобіологічні особливості тканин ЩЛД. Роль місцевого імунітету в перебігу одонтогенної інфекції.
8. Обстеження стоматологічного хворого.
9. Обстеження хворого в хірургічному відділенні стоматологічної поліклініки. Медична документація.
10. Обстеження хворого у відділенні щелепно-лицевої хірургії. Медична документація.
11. Анатомо-клініко-топографічна характеристика щелепно-лицевої ділянки та її особливості.
12. Основні захворювання щелепно-лицевої ділянки, зубів, їх вплив на стан організму пацієнта.
13. Поняття про одонтогенні захворювання. Профілактика стоматологічних захворювань.
14. Стоматологічний інструментарій.

15. Біль, його компоненти, провідні шляхи. Роль для організму. Реакція організму на біль, операційну травму.
16. Лікарські речовини для місцевого знеболення, їх хімічний склад, механізм дії. Прописи.
17. Анестезії для знеболення верхньої щелепи. Ділянка знеболення, методика виконання, профілактика ускладнень при виконанні туберальної, інфраорбітальної, піднебінної та рідцевої анестезії (внутрішньо- та позаротовий доступ).
18. Анестезії для знеболення нижньої щелепи. Ділянка знеболення, методика виконання, профілактика ускладнень при виконанні (ментальної, мандибулярної, торусальної анестезії (внутрішньо- та позаротовий доступ).
19. Знеболення для видалення зубів (н/щ).
20. Знеболення для видалення зубів (в/щ).
21. Загальні ускладнення під час і після знеболення. Профілактика, допомога.
22. Видалення зуба: етапи видалення, інструментарій для видалення зубів н/щ.
23. Видалення зуба: етапи видалення, інструментарій для видалення зубів в/щ.
24. Інструментарій для видалення коренів в/щ і н/щ.
25. Ускладнення під час і після видалення зуба. Профілактика, лікування.
26. Зомління: клінічний перебіг, допомога стоматологічному хворому в умовах амбулаторії.
27. Колапс: клінічний перебіг, допомога стоматологічному хворому в умовах амбулаторії.
28. Анафілактичний шок: клінічний перебіг, допомога стоматологічному хворому в умовах амбулаторії.
29. Серцево-легенева реанімація.
30. Робота автоматичного зовнішнього дефібрилятора.
31. Протокол надання невідкладної допомоги при раптовій серцевій смерті (РСС).
32. Анафілактичний шок. Реанімаційні заходи.
33. Запальні процеси щелепно-лицевої ділянки. Класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування, ускладнення та профілактика (пульпіти та періодонтити зубів, гінгівіти, періостит та остеомієліт щелеп, абсцеси, флегмони, лімфаденіти, фурункул, карбункул, одонтогенний гайморит, медіастеніт, тромбоз печеристого синусу, абсцес мозку тощо).
34. Класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування, ускладнення та профілактика доброякісних та злоякісних новоутворень щелепно-лицевої ділянки. Пошкодження м'яких, твердих тканин щелепно-лицевої ділянки.
35. Принципи відновно-реконструктивної хірургії щелепно-лицевої ділянки. Основи черепно-щелепно-лицевої пластичної хірургії.

Перелік практичних навичок, що підлягають перевірці під час проведення Диференційного заліку з вибіркової дисципліни

Модуль 1

1. Вміти оформити та вести медичну картку стоматологічного пацієнта.
2. Вміти оформити та вести історію хвороби хірургічного стоматологічного хворого.
3. Знати протокол надання невідкладної допомоги при РСС.
4. Вміти надати невідкладну допомогу при РСС.
5. Вміти надати невідкладну допомогу при зомлінні.
6. Вміти надати невідкладну допомогу при колапсі.
7. Вміти надати невідкладну допомогу при анафілактичному шоці.
8. Вміти виконати інфільтраційне знеболення м'яких тканин ЩЛД.
9. Вміти виконати анестезії для знеболення верхньої щелепи.
10. Вміти виконати анестезії для знеболення нижньої щелепи.
11. Вміти вибрати інструментарій для видалення зубів в/щ, н/щ.
12. Вміти виконати видалення зубів в/щ зі збереженою коронкою.
13. Вміти виконати видалення зубів н/щ зі збереженою коронкою.
14. Вміти виконати видалення коренів зубів н/щ, в/щ.

15. Вміти продемонструвати анатомо-клініко-топографічну характеристику щелепно-лищевої ділянки та її особливості на фантомі.
16. Вміти продемонструвати обстеження стоматологічного хворого.
17. Вміти діагностувати захворювання щелепно-лищевої ділянки та зубів.
18. Вміти проводити діагностику, диференційну діагностику, лікування запальних процесів щелепно-лищевої ділянки.
19. Вміти проводити діагностику, диференційну діагностику, лікування доброякісних та злоякісних новоутворень щелепно-лищевої ділянки.
20. Вміти проводити діагностику, диференційну діагностику, лікування пошкоджень м'яких та твердих тканин щелепно-лищевої ділянки.
21. Вміти проводити відновно-реконструктивну хірургію щелепно-лищевої ділянки.
22. Вміти проводити черепно-щелепно-лищеву пластичну хірургію.

Література

Базова

1. Маланчук В.О. та ін. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник у двох томах. – К., ЛОГОС, 2011. – 672 с.
2. Основи стоматології: підручник / В.О. Маланчук, А.В. Борисенко, Л.В. Харьков та ін., за ред. В.О. Маланчука. – К.: Медицина, 2009. – 592 с.
3. Алгоритми виконання стоматологічних і медичних маніпуляцій для підготовки до Державної атестації студентів 5 курсу за спеціальністю «Стоматологія» / В.О. Маланчук, О.С. Воловар та ін. – К.: Книга плюс, 2018. – С. 369-387.
4. Алгоритми виконання стоматологічних і медичних маніпуляцій для підготовки до Державної атестації студентів 5 курсу за спеціальність «Стоматологія» / В.О. Маланчук, О.С. Воловар та ін. – К.: Книга плюс, 2017. – С. 327-372.
5. Rogers N., Pickett C. Basic guide to oral and maxillofacial surgery. – John Wiley & Sons, Ltd., 2017. – 146 p.
6. Local anaesthesia in dentistry / A. Jacques A Baart, Henk S. Brand. Springer. – 2017. – 204 p.
7. Oral and maxillofacial surgery secrets. Third edition / O.A. Abubaker, Lam Din, K.J. Benson. – Elsevier Inc. All Rights Reserved, Copyright. - 2016. – 537 p.
8. Історії хвороби з хірургічної стоматології та щелепно-лищевої хірургії / В.О. Маланчук, О.С. Воловар, О.Л. Ціленко та ін. – К.: Альфа. Реклама, 2015. – 196 с.
9. Тестові завдання з хірургічної стоматології Крок 2 / В.О. Маланчук, О.С. Воловар, О.Л. Ціленко та ін. – Біла церква: ПАТ «Білоцерківська книжкова фабрика», 2015. – 248 с.

Додаткова література

1. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лищевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.
2. Горішний Б.М., Рибалов О.В. Щелепно-лицьова хірургія екстремальних ситуацій. - Полтава, 2000. – 221 с..
3. В.І. Митченко, А.І. Панькевич. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Вінниця: «Нова книга», 2004.
5. Ломницький І. Я. Алгоритми практичних навичок з хірургічної стоматології / І. Я. Ломницький, А. В. Нетлюх, О. Я. Мокрик. – Львів : «ГалДент», 2008. – 152 с.
6. І.М. Готь, І.Я. Ломницький, В.В. Винарчук-Патерега. Методичні вказівки з клінічного обстеження хворих і написання історії хвороби з хірургічної стоматології. – Львів. 2001 р. – 45с.

16. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Національного медичного університету ім. О.О.Богомольця: <http://nmu.ua/>.
2. Бібліотека Національного медичного університету.
3. Національна наукова медична бібліотека України; <http://www.library.gov.ua/metodychnyi-tsentr/>.

4. <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/978-981-15-1346-6.pdf>
5. World Health Organization - <https://www.who.int>